

ROMÂNIA ÎN ERA ESG: IMPLICAȚIILE UNUI NOU TREND GLOBAL**ROMANIA IN THE ESG ERA: IMPLICATIONS OF A NEW GLOBAL TREND****Autor: Roxana-Marcela ZAHARIA**, Licențiat

Universitatea „Ovidius” din Constanța, România

e-mail: roxanamarcela@yahoo.com**Coordonator științific: Alina Elena IONAȘCU**

ORCID: 0009-0005-7736-8270

Universitatea „Ovidius” din Constanța, România

e-mail: alina_cerchia@yahoo.com

Abstract. *The concept of corporate social responsibility (CSR) gained prominence in the business market a few years ago. However, years later, it has proved to be of insufficient value, which is why it is now being replaced by the broader concept of ESG (i.e. environmental, social and corporate governance). Non-financial reporting is seen as fundamental to managing the transition to a sustainable global economy, combining long-term profitability with environmental protection and social justice. The aim of the article is to present the state of implementation of the ESG strategy in Romania. The material was prepared on the basis of a critical review of available literature sources. Romanian companies have made significant progress in ESG performance. ESG is now an important factor considered in business decision-making in a growing number of companies around the world. Investors prefer to choose companies that incorporate ESG values into their business. Both public and private investments should be incentivised with the overall objectives of ESG to enable the EU's transition to a climate neutral, green, competitive and inclusive economy.*

Keywords: ESG strategy, ESG Performance in Romania**JEL:** G30, L10, P17**Introducere**

Responsabilitatea socială corporativă (CSR) este un concept care câștiga importanță printre multe companii acum câțiva ani (Lin-Hi și Blumberg, 2018). Promovează principiile dezvoltării durabile în mediul de afaceri. Cu toate acestea, datorită creșterii provocărilor mediului înconjurător, cum ar fi criza climatică, s-a constatat că CSR nu a fost suficient de eficient (Landi et al., 2022). De asemenea, s-a observat că unele întreprinderi, în loc să facă uz real de potențialul său de a stimula o tranziție către o afacere mai durabilă, au folosit CSR ca o strategie pură pentru a-și îmbunătăți imaginea companiei în rândul clienților și investitorilor potențiali (PwC, 2021). În acest sens, nu numai că au fost create poziții distincte în companii, dar au fost înființate și întregi departamente CSR pentru a lucra în această direcție. În plus, a fost dezvoltată chiar și o normă ISO, ISO 26000:2010 Orientări privind responsabilitatea socială, care a fost revizuită în 2021.

Ani mai târziu, această evoluție s-a dovedit a fi insuficientă, astfel încât în prezent câștigă importanță un termen mai larg numit ESG (Landi et al., 2022). Aspectele mediului înconjurător, sociale și de guvernare corporativă sunt noile criterii care reprezintă o serie de aspecte la care ar trebui să acorde atenție afacerile moderne. Scopul articolului este de a prezenta stadiul implementării strategiei ESG în România.

Conținut de bază

ESG - Mediu înconjurător, social și guvernare corporativă. În septembrie 2014, UE a adoptat Directiva Comisiei Europene privind divulgarea informațiilor non-financiare și a diversității de către anumite companii și grupuri mari, așa-numita NFID - Directiva privind informațiile nefinanciare (Parlamentul European, 2014). Directiva stabilește cerința de a divulga informații despre modul în care anumite întreprinderi mari operează și gestionează provocările sociale și de mediu. În acest fel, investitorii, consumatorii, factorii de decizie politică și alte părți relevante pot fi informați cu privire la performanța non-financiară a marilor companii. Obiectivul general este de a stimula tranziția afacerilor către modele de gestionare mai responsabile.

Incorporarea ESG în funcționarea afacerilor se potrivește bine cu dezvoltările generale recente din UE. Pactul verde european (2019), prezentat de CE în decembrie 2019 împreună cu angajamentele

internaționale ale UE referitoare la climă și alte obiective de durabilitate (cum ar fi de exemplu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ale ONU) a atras atenția asupra finanțării durabile și rolul pe care îl poate juca în atingerea obiectivelor politicii conexe (CE, 2022). Ca urmare, în ianuarie 2020, a fost prezentat "Planul de investiții al Pactului verde european" în valoare de un trilion de euro, cu scopul de a promova și susține o creștere a investițiilor durabile în UE în anii următori. Atât investițiile publice, cât și cele private ar trebui stimulate cu obiectivul general de a permite tranziția UE către o economie neutră din punct de vedere climatic, verde, competitivă și inclusivă (CE, 2020a). În iulie 2021, pentru a susține această tranziție, Comisia a adoptat "Strategia de finanțare a tranziției către o economie durabilă", care conține un set cuprinzător de măsuri menite să direcționeze fluxul de resurse financiare către finanțarea acțiunilor și investițiilor necesare (CE, 2021). Nu în ultimul rând, taxonomia UE a stabilit un sistem de clasificare care listează activitățile economice ecologic durabile, ceea ce ar trebui să informeze deciziile companiilor, investitorilor și factorilor de decizie politici în ceea ce privește activitățile economice demne de investit (Regulamentul Taxonomiei, 2020).

România. Strategia ESG pentru România este descrisă în mai multe publicații interesante. Achim și Borlea (2015) evaluează performanțele non-financiare ale a 65 de companii listate la Bursa de Valori București (BVB), care raportează o "Declarație de Conformitate și Explicare". În 2012, 73% dintre aceste companii au adoptat principiile celor mai bune practici în guvernanta corporativă. În ceea ce privește performanța socială și de mediu, 97% dintre companiile analizate raportează că desfășoară astfel de activități. Recent, o analiză a informațiilor non-financiare raportate de companiile listate, pentru perioada 2017-2019, și măsura gradului mediu de divulgare a indicatorilor de mediu, social, economic și de guvernanta (ESG) au fost publicate de Beleneși, Bogdan și Popa (2021). Rezultatele au arătat o ușoară creștere a indicelui de divulgare ESG la nivelul companiilor analizate, de la 47 de unități în 2017 la 52 de unități în 2019. Marinescu (2020) a furnizat o analiză a conformității rapoartelor de sustenabilitate ale companiilor românești cu Cadru Conceptual GRI (Global Reporting Initiative - Inițiativa de raportare globală). A observat o creștere constantă a nivelului de adoptare a practicilor de raportare conform cadru conceptual GRI în România, precum și o creștere a transparenței raportării. Rezultatele lucrării sale arată că România se află într-un proces continuu de dezvoltare, cu un număr tot mai mare de companii care publică informații non-financiare pentru a îmbunătăți implementarea ESG.

Nițescu și Cristea (2020) au prezentat un raport ESG foarte interesant pentru sectorul bancar din România. Rezultatele studiului lor empiric arată că o abordare graduală a strategiei ESG poate crea oportunități pentru sistemul bancar românesc prin adoptarea unor bune practici în domeniul dezvoltării durabile și prin conștientizarea factorilor de risc și identificarea soluțiilor pentru minimizarea impactului lor potențial. Cu toate acestea, implementarea unei strategii ESG poate prezenta provocări pentru sistemul bancar, având în vedere o varietate de factori legați de mediu (emisiile de dioxid de carbon, deșeurile electronice, construcții verzi), mediul social (riscuri pentru sănătate, acces la comunicații, sănătate și siguranță) și management (etica afacerilor, instabilitatea sistemului financiar) care pot afecta activitățile băncilor.

Concluzii

Companiile românești au înregistrat progrese semnificative în obținerea unui nivel ridicat al performanțelor ESG. Rezultatele obținute corespund bine rezultatelor Ratingurilor ESG de Consens ale CSRHub pentru România, unde media industriei pentru companiile din Industria Guvernamentală Națională pentru raportarea ESG a fost de 58% (CSRHub, 2022a).

Referințe bibliografice

1. Achim, M.-V. and Borlea, S.N., 2015. Developing of ESG Score to Assess the Non-financial Performances in Romanian Companies. *Procedia Economics and Finance*, 32, pp.1209–1224. [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(15\)01499-9](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)01499-9).
2. Beleneși, M., Bogdan, V. and Popa, D.N., 2021. Disclosure Dynamics and Non-Financial Reporting Analysis. The Case of Romanian Listed Companies. *Sustainability*, 13(9), p.4732. <https://doi.org/10.3390/su13094732>.
3. CSRHub, 2022a. Corporate Social Responsibility (CSR) & Environment, Social, Governance (ESG) Metrics. Romania, Republic of ESG Ranking, [online] CSRHub. Disponibil: <https://www.csrhub.com/CSR_and_sustainability_information/Romania> [Accesat 23 Februarie 2024].

4. EC, 2019. European Green Deal, 2019. Communication of the European Commission, [online] Disponibil: <<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/>> [Accesat 23 Februarie 2024].
5. EC, 2020a. The European Green Deal Investment Plan and Just Transition Mechanism explained, European Commission. press release, [online] Disponibil: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_24. [Accesat 23 Februarie 2024].
6. EC, 2021. Strategy for financing the transition to a sustainable economy, [online] Dispnil :<https://ec.europa.eu/info/publications/210706-sustainable-finance-strategy_en> [Accesat 23 Februarie 2024].
7. EC, 2022. Overview of sustainable finance, [online] Disponibil : <https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/overview-sustainable-finance_en> [Accesat 23 Februarie 2024].
8. Landi, G.C., Iandolo, F., Renzi, A. and Rey, A., 2022. Embedding sustainability in risk management: The impact of environmental, social, and governance ratings on corporate financial risk. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, p.csr.2256. <https://doi.org/10.1002/csr.2256>.
9. Lin-Hi, N., Blumberg, I., 2018. Corporate Social Responsibility. In: Pechlaner, H., Tretter, M. (eds) *Keine Strategie ohne Verantwortung. Entrepreneurial und Standortentwicklung*. Wiesbaden: Springer Gabler.
10. Marinescu, A.O., 2020. Analysis on the Compliance of Sustainability Reports of Romanian Companies with GRI Conceptual Framework. *Audit Financ.*,18, pp.361–375
11. Nițescu, D.C. and Cristea, M.A., 2020. Environmental, Social and Governance Risks – New Challenges for the Banking Business Sustainability. *Amfiteatru Economic*, 22(55), pp.692-706. <https://doi.org/10.24818/EA/2020/55/692>.
12. PwC, 2021. ESG –miecz Damoklesa czy szansa na strategiczną zmianę?. PwC, [online]. Available at <<https://www.wib.org.pl/juz-niemal-co-trzeciinwestor-w-polsce-uwzglesnia-ryzyka-esg-w-swojej-strategii-inwestycyjnej-raport-pwc/>> [Accesat 23 Februarie 2024].
13. Taxonomy Regulation, 2020. Regulation 2020/852 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, [online] Disponibil: <<https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=celex:32020R0852>> [Accesat 23 Februarie 2024].